

Efter afstemningen i Folketinget ved 2. behandling den 1. september 2026

Forslag

til

Lov om bæredygtig forvaltning af næringsstoffer og drivhusgasser m.v. i land- og skovbruget (gødskningsloven)¹⁾

Kapitel 1

Lovens formål og anvendelsesområde m.v.

§ 1. Loven har til formål at værne om natur, miljø, klima og menneskers sundhed, så land- og skovbrugsaktiviteter og driften af land- og skovbrugsarealer foretages på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskers livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet.

Stk. 2. Med loven tilsigtes gennem bæredygtig forvaltning af næringsstoffer og drivhusgasser i land- og skovbruget

- 1) at forebygge og begrænse forurening af luft, jord og vand som følge af produktion, opbevaring og anvendelse af gødning med indhold af næringsstoffer,
- 2) at beskytte naturen med dens bestand af vilde dyr og planter og deres levesteder,
- 3) at begrænse lugtgener, støv, fluegener og uhygiejniske forhold som følge af anvendelsen af gødning,
- 4) at begrænse drivhusgasemissioner ved produktion og tildeling af gødning, ved husdyrhold og ved driften af land- og skovbrugsarealer,
- 5) at fremme anvendelse af den bedste tilgængelige teknik og
- 6) at inddrage offentligheden.

§ 2. Loven finder anvendelse for ejere og brugere af alle ubebyggede og ubefæstede arealer, der kan anvendes til land- og skovbrugsmæssige formål, og for ejere og brugere beskæftiget med aktiviteter i land- og skovbruget, jf. dog stk. 4.

Stk. 2. Loven finder endvidere anvendelse for virksomheder, herunder anlæg, der sælger eller afgiver materiale med gødningsværdi eller køber eller modtager materiale med gødningsværdi, jf. dog stk. 4.

Stk. 3. Loven finder ikke anvendelse på forhold, der er reguleret i lov om husdyrbrug m.v. og lov om miljøbeskyttelse.

Stk. 4. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om, at visse af de arealer og aktiviteter, der er nævnt i stk. 1, herunder visse produktioner, helt eller delvis undtages fra loven eller regler fastsat i medfør heraf. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, at visse af de virksomheder, herunder anlæg, der er nævnt i stk. 2, helt eller delvis undtages fra loven eller regler fastsat i medfør heraf.

Lovens forhold til lov om miljøvurderinger

§ 3. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om, at lov om miljøvurderinger ikke finder anvendelse for regler fastsat i medfør af denne lov, i det omfang der er tale om projekter eller dele af projekter, der er omfattet af lov om husdyrbrug m.v. og regler fastsat i medfør heraf.

Planperiode

§ 4. En planperiode udgør perioden fra den 1. januar til og med den 31. december.

¹⁾ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. december 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, EF-Tidende 1991, nr. L 375, side 1, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1882/2003 af 29. september 2003 om tilpasning til Rådets afgørelse 1999/468/EF af bestemmelserne vedrørende de udvalg, der bistår Kommissionen i forbindelse med udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der er fastsat i retsakter omfattet af proceduren i EF-traktatens artikel 251, EU-Tidende 2003, nr. L 284, side 1, Europa-Parlamentets og Rådets forordning 1137/2008/EF af 22. oktober 2008 om tilpasning til Rådets afgørelse 1999/468/EF af visse retsakter, der er omfattet af proceduren i traktatens artikel 251, for så vidt angår forskriftsproceduren med kontrol, EU-Tidende 2008, nr. L 311, side 1, og Kommissionens direktiv (EU) 2026/288 af 9. februar 2026 om ændring af Rådets direktiv 91/676/EØF for så vidt angår anvendelsen af visse gødningsmaterialer fra husdyrgødning, EU-Tidende, L af 10. februar 2026.

Kapitel 2

Foranstaltninger til opfyldelse af lovens formål m.v.

§ 5. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler, der fastlægger en ramme for udledning af næringsstoffer og drivhusgasser fra land- og skovbrugsaktiviteter og land- og skovbrugsarealer med henblik på opfyldelse af forpligtelser, der følger af Den Europæiske Unions retsakter, internationale konventioner og aftaler om forhold, der er omfattet af loven.

Stk. 2. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om pligt til at afgive oplysninger til brug for fastlæggelse af rammen i stk. 1.

§ 6. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om foranstaltninger med henblik på reduktion af næringsstofpåvirkning af miljøet og naturen og udledning af drivhusgasser, som er nødvendige for at opfylde forpligtelser, der følger af Den Europæiske Unions retsakter og internationale konventioner og aftaler om forhold, der er omfattet af loven.

Stk. 2. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte nærmere regler om udvaskningsgrænser og udledningskvoter og virkemidler til opfyldelse heraf, herunder om, hvordan udvaskningen og udledningen fastlægges. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om krav til placering af virkemidler og øvrige betingelser knyttet til virkemidlernes reduktionseffekt, herunder om særlige frister og dokumentation.

Stk. 3. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan endvidere fastsætte regler om krav om etablering og opretholdelse af plantedække på særlige arealer og jordtyper i særlige perioder og områder.

Stk. 4. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om fleksibilitet med hensyn til opfyldelse af regler fastsat i medfør af stk. 1-3 for at udligne udsving mellem årene, herunder betingelser for anvendelsen af fleksibilitetsmulighederne for at sikre den forudsatte miljøeffekt af reglerne. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om overdragelse af udledningskvoter, herunder betingelser for overdragelse for at sikre den forudsatte miljøeffekt.

§ 7. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om tildeling af gødning i jordbruget, herunder lofter for, hvor meget kvælstof og fosfor pr. ha der højst må tildeles fra gødning.

§ 8. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler med henblik på at begrænse gener i forbindelse med udbringning af organisk gødning eller bioaske.

§ 9. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om, at driftslederen skal iværksætte nærmere angivne forebyggende foranstaltninger, når det er nødvendigt for at sikre, at jord, hvorpå der udbringes organisk gødning eller bioaske, ikke eroderer til vandløb, søer større end 100 m² eller kystvande. Ministeren kan herunder fastsætte regler om kontrolmyndighedens adgang til at meddele påbud om iværksættelse og udformning af en konkret erosionsforebyggende foranstaltning.

Faglige udvalg

§ 10. Ministeren for natur og dyrevelfærd nedsætter faglige udvalg, som indstiller parameter- og standardværdier af betydning for kvælstofudledningsberegningen, standardnormer for kvælstof, fosfor og kalium og næringsstofindhold i husdyrgødning.

Stk. 2. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte udvalgenes kommissorium og forretningsorden og regler for deres arbejde, herunder for sekretariatsbetjening af udvalgene. Ministeren kan i udvalgenes forretningsorden fastsætte deres sammensætning og funktion. Medlemmer af udvalgene skal være repræsentanter fra forskningsinstitutioner og vidensorganisationer inden for land- og skovbrug, offentlige myndigheder og andre fagpersoner med faglig viden i relation til land- og skovbrugsaktiviteter og driften af land- og skovbrugsarealer.

Ekspropriation

§ 11. Ministeren for natur og dyrevelfærd eller den, ministeren bemyndiger hertil, kan til gennemførelse af foranstaltninger efter denne lov eller regler fastsat i medfør af denne lov foretage ekspropriation.

Stk. 2. Udgør gennemførelse af foranstaltninger efter denne lov eller regler fastsat i medfør af denne lov et ekspropriativt indgreb, ydes fuldstændig erstatning til den eller de berørte ejere.

Stk. 3. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte nærmere regler om fremgangsmåden ved ekspropriation efter stk. 1. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om sagens behandling og om erstatningens fastsættelse og udbetaling.

Kapitel 3

Registreringsforpligtelser

Register for Udlednings- og Gødningsregnskaber

§ 12. Ministeren for natur og dyrevelfærd fører Register for Udlednings- og Gødningsregnskaber.

Stk. 2. Den, der driver virksomhed med land- og skovbrugsaktiviteter eller kombinationer heraf, skal lade sin virksomhed registrere i Register for Udlednings- og Gødningsregnskaber, såfremt

- 1) virksomhedens samlede husdyrbesætning producerer gødning eller virksomheden modtager husdyrgødning, forarbejdet organisk gødning, afgasset biomasse eller anden organisk gødning, der har et samlet kvælstofindhold, der overstiger 1.000 kg kvælstof pr. år,
- 2) virksomhedens samlede husdyrbesætning producerer gødning eller virksomheden modtager husdyrgødning, forarbejdet organisk gødning, afgasset biomasse eller anden organisk gødning, der har et samlet kvælstofindhold, der overstiger 100 kg kvælstof pr. ha areal med en standardnorm for kvælstof eller fosfor på 0 kg eller derover, eller
- 3) virksomheden disponerer over et areal på 10 ha eller derover med en standardnorm for kvælstof eller fosfor på 0 kg eller derover.

Stk. 3. Registreringen, jf. stk. 2, skal finde sted i løbet af den planperiode, jf. § 4, hvori registreringspligten indtræder. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan registrere virksomheder omfattet af stk. 2 i Register for Udlednings- og Gødningsregnskaber, hvis det konstateres, at virksomheden har undladt at lade sig registrere.

Stk. 4. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan efter anmodning registrere den, som driver virksomhed med land- og skovbrugsaktiviteter eller kombinationer heraf, og som ikke er omfattet af registreringsforpligtelsen i stk. 2, i Register for Udlednings- og Gødningsregnskaber i følgende tilfælde:

- 1) Virksomheden disponerer over et areal på 5 ha eller derover med en standardnorm for kvælstof eller fosfor på 0 kg eller derover.
- 2) Virksomheden dyrker afgrøder på sit areal, som samlet er omfattet af en standardnorm for kvælstof på mindst 90 kg kvælstof pr. ha pr. år.

Stk. 5. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan i særlige tilfælde og efter ansøgning tillade, at en virksomhed, der er delregistreret i henhold til momsloven, alene registreres for en del af virksomheden i Register for Udlednings- og Gødningsregnskaber.

Stk. 6. En virksomhed skal være tildelt et centralt virksomhedsregistreringsnummer (cvr-nummer) efter lov om Det Centrale Virksomhedsregister for at kunne anmelde sig til registrering i Register for Udlednings- og Gødningsregnskaber, jf. dog stk. 8.

Stk. 7. Registrering i Register for Udlednings- og Gødningsregnskaber har virkning for hele den planperiode, hvori anmeldelsen finder sted. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan dog i særlige tilfælde registrere en virksomhed med virkning for tidligere planperioder.

Stk. 8. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om Register for Udlednings- og Gødningsregnskabers opbygning og ajourføring, om anmodning om registrering, om krav om dokumentation for opfyldelse af betingelserne for optagelse i registeret og om, hvilke oplysninger en anmodning om registrering skal indeholde. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om betingelser for registrering af virksomheder, der ikke er tildelt et cvr-nummer, jf. stk. 6. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om kriterierne nævnt i stk. 2 og 4, herunder om standardnormer for kvælstof og fosfor.

§ 13. Der udstedes et bevis for registreringen i Register for Udlednings- og Gødningsregnskaber i forbindelse med virksomhedens registrering.

Stk. 2. Den, der driver momspligtig handel med gødning, kan få adgang til ved opslag i Register for Udlednings- og Gødningsregnskaber at konstatere, om en køber er berettiget til at købe afgiftsfri gødning i henhold til lov om afgift af kvælstof indeholdt i gødninger m.m.

Stk. 3. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte nærmere regler om gødningsleverandørers adgang til oplysning om købere af afgiftsfri gødning.

§ 14. En registrering i Register for Udlednings- og Gødningsregnskaber kan efter anmodning ophæves, når en virksomhed ikke længere har pligt til at være registreret efter § 12, stk. 2, eller virksomheden ikke længere ønsker at være frivilligt registreret efter § 12, stk. 4. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan ophæve en registrering i Register for Udlednings- og Gødningsregnskaber fra den førstkomende planperiode, hvis det konstateres, at virksomheden ikke længere opfylder betingelserne i § 12, stk. 2 eller 4.

Stk. 2. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om ophævelse af registrering, herunder om, hvilke oplysninger en anmodning om ophævelse af registrering skal indeholde.

Leverandørregister for gødningsleverancer

§ 15. Ministeren for natur og dyrevelfærd fører Leverandørregister for gødningsleverancer.

Stk. 2. Offentligt- og privatejede virksomheder, herunder anlæg, der sælger eller afgiver kvælstof- eller fosforholdigt materiale med gødningsværdi eller modtager kvælstof- eller fosforholdigt materiale med gødningsværdi, skal lade sig registrere i Leverandørregister for gødningsleverancer, jf. dog stk. 6.

Stk. 3. Registreringsforpligtelsen efter stk. 2 indtræder, når der første gang sælges, afgives, købes eller modtages kvælstof- eller fosforholdigt materiale med gødningsværdi. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan registrere virksomheder eller anlæg omfattet af stk. 2 i Leverandørregister for gødningsleverancer, hvis det konstateres, at virksomheden har undladt at lade sig registrere.

Stk. 4. Der udstedes et bevis for registreringen i Leverandørregister for gødningsleverancer i forbindelse med virksomhedens, herunder anlæggets, registrering.

Stk. 5. En registrering i Leverandørregister for gødningsleverancer kan efter anmodning ophæves med virkning fra begyndelsen af den førstkomende planperiode, hvis virksomheden, herunder anlægget, ikke længere sælger, afgiver, køber eller modtager kvælstof- eller fosforholdigt materiale med gødningsværdi.

Stk. 6. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte nærmere regler om, hvilke typer af virksomheder, herunder anlæg, der er omfattet af registreringsforpligtelsen efter stk. 2.

Stk. 7. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om Leverandørregister for gødningsleverancers opbygning og ajourføring, om anmodning om registrering og om, hvilke oplysninger en anmodning om registrering skal indeholde.

Stk. 8. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om ophævelse af registrering, herunder om, hvilke oplysninger en anmodning om ophævelse af registrering skal indeholde.

Kapitel 4

Udlednings- og gødningsregnskaber m.v.

Mark- og udledningsplaner

§ 16. Virksomheder, der er omfattet af foranstaltninger fastsat i medfør af §§ 6-9, skal udarbejde mark- og ud-

ledningsplaner for virksomhedens samlede landbrugsareal i planperioden.

Stk. 2. Planlægningen skal udarbejdes i særlige skemaer, der er udarbejdet af ministeren for natur og dyrevelfærd. Ministeren kan godkende andre skemaer end de skemaer, der er nævnt i 1. pkt.

Stk. 3. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte nærmere regler om planlægningen, herunder frister for planlægningens udarbejdelse, om indhold og udformning, om krav om tilknytning af et markkort, om indsendelse af planlægningen med henblik på kontrol, om opgørelsen af det samlede landbrugsareal og om pligt til berigtigelse og revision af planlægningen og frister herfor.

Fortegnelser over gødningstildelinger og andre aktiviteter på markniveau

§ 17. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om, at virksomheder, der er omfattet af foranstaltninger fastsat i medfør af § 6, skal udarbejde fortegnelser over gødningstildelinger og andre aktiviteter på markniveau i planperioden.

Stk. 2. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om, at fortegnelserne skal udarbejdes i særlige skemaer, der er udarbejdet af ministeren. Ministeren kan godkende andre skemaer end de skemaer, der er nævnt i 1. pkt.

Stk. 3. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte nærmere regler om fortegnelserne, herunder om indhold og udformning, om frister for fortegnelsernes udarbejdelse, om indsendelse og opbevaring med henblik på kontrol og om pligt til berigtigelse og revision af fortegnelserne og frister herfor.

Udlednings- og gødningsregnskaber

§ 18. Virksomheder, der er omfattet af foranstaltninger fastsat i medfør af §§ 6-9, skal udarbejde udlednings- og gødningsregnskaber for den afsluttede planperiode. Regnskaberne skal indberettes til ministeren for natur og dyrevelfærd.

Stk. 2. Udledningsregnskabet skal angive følgende:

- 1) Markplan.
- 2) Dyrkningshistorik.
- 3) Afgrødevalg.
- 4) Virkemidler.
- 5) Virksomhedens gødningstildelinger.
- 6) Virksomhedens øvrige aktiviteter på markniveau.
- 7) Naturgivne forhold.

Stk. 3. Gødningsregnskabet skal angive følgende:

- 1) Virksomhedens forbrug af kvælstof og fosfor i materiale med gødningsværdi, jf. §§ 21-24.
- 2) Oplysninger om husdyrbesætning.
- 3) Oplysninger om staldsystemer og produktionsarealer.
- 4) Størrelsen på virksomhedens samlede landbrugsareal og harmoniareal.
- 5) Oplysninger om virksomhedens aftaler om forpagtning til brug for udbringning af husdyrgødning og om virksomhedens husdyrgødningsaftaler.

Stk. 4. Udlednings- og gødningsregnskaberne skal udarbejdes i særlige skemaer, der er udarbejdet af ministeren

for natur og dyrevelfærd. Ministeren kan godkende andre skemaer end de skemaer, der er nævnt i 1. pkt.

Stk. 5. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte nærmere regler om regnskabernes udformning og indhold, herunder hvilke oplysninger der skal indberettes, og frister for regnskabernes udarbejdelse og indberetning. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om pligt til berigtigelse og revision af regnskaberne. Ministeren kan fastsætte regler om dokumentation vedrørende prøvetagning og analyser, vedrørende modtaget og afsat gødning og vedrørende produktion af kvælstof- og fosforholdig gødning og arealer m.v.

Stk. 6. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte nærmere regler om de oplysninger, jf. stk. 2 og 3, der skal afgives af nyregistrerede virksomheder. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om de oplysninger, der skal afgives, jf. stk. 2 og 3, ved ophør af ejerskab over eller brugsret til et areal, der er omfattet af forpligtelserne efter stk. 2 og 3. Ministeren kan fastsætte regler om udarbejdelse, indhold, form, indberetning og frister.

§ 19. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om, at oplysninger, der skal indsendes i henhold til § 18 eller regler fastsat i medfør af §§ 16 og 17, skal afgives på tro og love.

§ 20. Virksomhederne skal opbevare de dokumenter med tilhørende bilag, der er nævnt i §§ 16 og 18, og fortegnelser, der er udarbejdet efter regler fastsat i medfør af § 17, i mindst 5 år.

§ 21. For planperioden skal en virksomheds samlede forbrug af kvælstof og fosfor beregnes som summen af forbruget af kvælstof og fosfor i materiale med gødningsværdi.

Stk. 2. Virksomhedens forbrug af kvælstof og fosfor opgøres som den totale mængde af kvælstof og fosfor i materialet med gødningsværdi.

Stk. 3. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte nærmere regler om, hvilke typer af materiale med gødningsværdi der skal indgå i opgørelsen af virksomhedens samlede forbrug, jf. stk. 1.

Stk. 4. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om, hvordan det totale indhold af kvælstof og fosfor i materiale med gødningsværdi, herunder blandinger, skal fastsættes og opgøres. Ministeren kan for blandinger fastsætte regler om, at det totale indhold af kvælstof og fosfor skal opgøres for hver enkelt gødningstype, der indgår i blandingen.

Stk. 5. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om, at en virksomhed ved beregningen af forbruget af kvælstof og fosfor under særlige omstændigheder og efter ansøgning kan anvende en anden værdi for det totale indhold af kvælstof og fosfor end den, der er fastsat i medfør af stk. 4.

Stk. 6. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om, at det totale indhold af kvælstof og fosfor i materialet med gødningsværdi fastsættes ved analyse af repræsentative prøver for virksomhedens regning. Ministeren kan herunder fastsætte nærmere regler om de repræsentative prøver og analysen af prøverne, om egenbetalingen og om,

at prøverne og analyserne skal udføres af akkrediterede laboratorier.

§ 22. Den totale mængde af kvælstof og fosfor, der er udbragt, beregnes for materiale med gødningsværdi som den mængde kvælstof og fosfor, der er i det materiale, som virksomheden har produceret og fået leveret i planperioden til og med den 31. december, fratrullet kvælstof og fosfor i materiale, der er afsat inden for planperioden, tillagt planperiodens primolager og fratrullet planperiodens ultimolager.

Stk. 2. En virksomheds primolager af kvælstof og fosfor i materiale med gødningsværdi opgøres som den forudgående planperiodes ultimolager.

Stk. 3. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om opgørelse af primolageret for virksomheder, der ikke i den forudgående periode har været registreret i Register for Udlednings- og Gødningsregnskaber.

Stk. 4. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om planperiodens ultimolager af kvælstof og fosfor i materiale med gødningsværdi. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan endvidere fastsætte regler om en virksomheds maksimale ultimolager af kvælstof og fosfor i materiale med gødningsværdi. Ministeren kan derudover fastsætte regler om de oplysninger, der skal afgives af virksomheder, der opfører med at være registreret i Register for Udlednings- og Gødningsregnskaber. Ministeren kan fastsætte regler om udarbejdelse, indhold, form, indberetning og frister.

Stk. 5. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte nærmere regler om kvælstof og fosfor i gødning, der modtages og afsættes, jf. stk. 1, herunder regler om bestemmelse af indholdet af kvælstof og fosfor i gødningen og dokumentation.

§ 23. En virksomheds produktion af kvælstof og fosfor i husdyrgødning beregnes på grundlag af normer for det totale indhold af kvælstof og fosfor i husdyrgødning og virksomhedens besætningsstørrelse og staldsystemer.

Stk. 2. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om normer for det totale indhold af kvælstof og fosfor i husdyrgødning og om opgørelse af og dokumentation for virksomhedens besætning og staldsystemer, herunder fordelingen af besætningen i staldsystemerne.

Stk. 3. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om korrektion af produktionen af kvælstof og fosfor i husdyrgødning, herunder dokumentation for afvigelser.

Stk. 4. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte nærmere regler for beregningen af en virksomheds produktion af andet materiale med gødningsværdi, herunder om prøvetagning, analyse og dokumentation.

§ 24. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om fradrag af kvælstof og fosfor i den totale mængde kvælstof og fosfor i materiale med gødningsværdi, herunder særlige betingelser og krav til dokumentation herfor.

Stk. 2. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte krav om prøvetagning og analyse, herunder ved afvigelser i forholdet mellem kvælstof og fosfor i gødning.

Indberetning i Leverandørregister for gødningsleverancer

§ 25. Offentligt- og privatejede virksomheder, herunder anlæg, der sælger, afgiver, køber eller modtager kvælstof- eller fosforholdigt materiale med gødningsværdi, jf. § 15, skal indberette oplysninger om gødningsleverancer i Leverandørregister for gødningsleverancer.

Stk. 2. Indberetningen af oplysninger om kvælstofholdig gødning skal omfatte al gødning, der er solgt eller afgivet henholdsvis med og uden afgift, jf. lov om afgift af kvælstof indeholdt i gødninger m.m.

Stk. 3. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte nærmere regler om form på og krav til indhold af indberetningerne efter stk. 1, herunder om gødningstyper, særlige opgørelser af kvælstof- og fosforindholdet af gødningen og anvendelse af særlige skemaer. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om dokumentationskrav, herunder udarbejdelse og indsendelse af balanceregnskaber i nærmere opregnede tilfælde, og om opbevaring og videregivelse af dokumentationen i forbindelse med overdragelse af gødningen.

Stk. 4. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om prøveudtagning, herunder at prøver skal udføres af akkrediterede laboratorier, om analysemetoder, om opbevaring af prøver og analyseresultater, om indberetning af analyseresultater, om opgørelse og indberetning af primo- og ultimolager, om opbevaringskapacitet og om afvigelser ved bearbejdningssprocessen i visse tilfælde.

Stk. 5. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte frister for indberetningen af oplysningerne i stk. 1.

Kapitel 5

Påbud og selvhjælpshandlinger m.v.

§ 26. Kontrolmyndigheden meddeler den driftsleder, der er ansvarlig for et ulovligt forhold, at det ulovlige forhold skal bringes til ophør, medmindre forholdet har underordnet betydning. Kontrolmyndigheden kan med henblik på at bringe det ulovlige forhold til ophør

- 1) forbyde fortsat drift,
- 2) påbyde den ansvarlige at genoprette den hidtidige tilstand og
- 3) lade påbudte foranstaltninger udføre for den ansvarliges regning, når den fastsatte frist er udløbet.

Stk. 2. Kontrolmyndighedens afgørelser efter stk. 1 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

§ 27. I tilfælde af overhængende alvorlig fare for sundheden og i tilfælde, hvor øjeblikkelige indgreb er påkrævet for at afværge væsentlig forurening eller en forurenings udbredelse, foretager kontrolmyndigheden det nødvendige uden påbud og for den ansvarliges regning.

Stk. 2. Kontrolmyndighedens afgørelser efter stk. 1 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

§ 28. Den driftsleder, som er ansvarlig for forhold, der kan give anledning til forurening, skal i tilfælde af væsentlig forurening eller overhængende fare for væsentlig forurening straks underrette kontrolmyndigheden om alle relevante aspekter af situationen.

Stk. 2. Den driftsleder, som er ansvarlig for forhold, der kan give anledning til forurening, skal i tilfælde af væsentlig forurening eller overhængende fare for væsentlig forurening straks afværge den overhængende fare for forurening eller forhindre yderligere udledning af forurenende stoffer m.v.

§ 29. Den driftsleder, der er ansvarlig for forhold, som kan give anledning til forurening eller anden virkning på miljøet, skal efter anmodning fra kontrolmyndigheden give alle oplysninger, herunder om økonomiske og regnskabsmæssige forhold, som har betydning for vurderingen af forureningen eller virkningen på miljøet i øvrigt og for eventuelle afhjælpende eller forebyggende foranstaltninger. Kontrolmyndigheden kan herunder påbyde den ansvarlige driftsleder for egen regning at

- 1) foretage prøveudtagning, analyser og målinger af stoffer, der udsendes til omgivelserne,
- 2) foretage prøveudtagning og analyser af materialer og produkter, der anvendes eller behandles, og af eventuelle affaldsstoffer,
- 3) klarlægge årsagerne til eller virkningerne af en stedfunden forurening eller virkningen på miljøet i øvrigt,
- 4) klarlægge, hvordan følgerne af forurening afhjælpes eller forebygges, og
- 5) klarlægge, hvordan andre virkninger på miljøet kan afhjælpes eller forebygges.

§ 30. I tilfælde, hvor § 10 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter finder anvendelse, kan kontrolmyndigheden udføre nødvendige undersøgelser for den ansvarlige driftsleders regning til belysning af forhold, som denne ellers er eller kunne være blevet pålagt at afgive oplysninger om efter § 28, stk. 1, og § 29 eller efter regler fastsat i medfør af § 33.

§ 31. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan meddele de påbud, der er nødvendige for overholdelse af forpligtelserne i § 12, stk. 2, § 15, stk. 2, § 16, stk. 1 og 2, § 18, stk. 1-4, § 25, stk. 1 og 2, og § 40, stk. 1. Ministeren kan endvidere meddele de påbud, der er nødvendige for overholdelsen af forpligtelser, der fremgår af regler fastsat i medfør af § 16, stk. 3, og § 17.

Stk. 2. Den, der undlader at efterkomme et påbud meddelt i medfør af stk. 1, kan pålægges tvangsbøder.

§ 32. Påbud eller forbud skal indeholde en frist for afgørelsens efterkommelse. Når der foreligger særlige forhold, kan det dog bestemmes, at påbud efter §§ 26 og 29 eller forbud efter § 26 eller efter regler fastsat i medfør af § 9, 2. pkt., skal efterkommes straks.

Stk. 2. Når særlige grunde taler for det, kan kommunalbestyrelsen bestemme, at klager over forbud efter regler fastsat i medfør af § 9, 2. pkt., ikke skal have opsættende virkning, jf. § 48.

§ 33. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan efter forhandling med miljøministeren fastsætte regler om den driftsleder, der er ansvarlig for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade ved anvendelse af gødning i henhold til regler fastsat i medfør af §§ 7-9, herunder

forpligtelser til at anmelde, begrænse og forebygge miljøskaden eller den overhængende fare for miljøskade, og om myndighedernes kompetence til at træffe afgørelser om påbud og om, at der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade.

Stk. 2. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om, at visse foreninger og organisationer, der har beskyttelse af miljø, natur og væsentlige rekreative interesser som hovedformål, kan anmode om underretning om afgørelser truffet efter regler fastsat i medfør af stk. 1.

Stk. 3. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om adgangen til at klage over afgørelser truffet efter regler fastsat i medfør af stk. 1, herunder om klageberettigede, opsættende virkning af klage, og regler om indgivelse af klage. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, at klage ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 4. Søgsmål til prøvelse af afgørelser truffet efter regler fastsat i medfør af stk. 1 skal være anlagt, inden 12 måneder efter at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen fra bekendtgørelsen.

Kapitel 6

Kontrol m.v.

§ 34. Ministeren for natur og dyrevelfærd fører kontrol med overholdelsen af loven og regler fastsat i medfør af loven, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen fører kontrol med overholdelsen af regler fastsat i medfør af §§ 7-9. Kommunalbestyrelsen fører dog ikke kontrol med regler fastsat i medfør af § 7, for så vidt angår lofter for den højest tilladelige mængde udbragt kvælstof og fosfor pr. ha fra gødning og forbud mod udbringning af gødning på arealer, der er omfattet af § 69, stk. 1, i lov om vandløb.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen fører endvidere kontrol med, at påbud og forbud meddelt vedrørende forhold omfattet af regler fastsat i medfør af §§ 7-9 efterkommes.

§ 35. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan bestemme, at kontrol i visse tilfælde skal udføres af andre myndigheder.

§ 36. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan overtage kommunalbestyrelsens beføjelser efter denne lov i sager, der berører andre myndigheders lovbestemte opgaver eller har større betydning.

§ 37. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte nærmere regler vedrørende kontrolmyndighedernes udøvelse af kontrolvirksomhed.

Stk. 2. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan overfor en kontrolmyndighed for en bestemt periode nærmere fastlægge omfanget af kontrolmyndighedens kontrolforpligtelse.

Stk. 3. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte nærmere regler om, at kontrolmyndighederne skal indsende indberetninger om deres kortlægnings- og kontrolvirksomhed, herunder om resultaterne af målinger og undersøgelser.

§ 38. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan pålægge kommunalbestyrelser at tilvejebringe oplysninger til brug

for en vurdering af forhold, der reguleres efter denne lov inden for den enkelte kommunes område. Oplysningerne kan forlanges afgivet i en bestemt form.

Samkøring af oplysninger i kontroløjemed

§ 39. Kontrolmyndigheden kan hos andre offentlige myndigheder indhente de oplysninger, der er nødvendige for at kontrollere overholdelsen af denne lov eller regler fastsat i medfør af denne lov, bl.a. med henblik på registersamkøring og sammenstilling af oplysninger i kontroløjemed, herunder om skatteforhold, eventuelt i elektronisk form.

Medvirken ved kontrol

§ 40. Den, der er omfattet af reglerne i denne lov eller regler fastsat i medfør af denne lov, skal efter anmodning fra kontrolmyndigheden give alle oplysninger, herunder om økonomiske og regnskabsmæssige forhold, som er påkrævet af hensyn til gennemførelse af kontrol, herunder til afgørelse af, om et forhold falder ind under lovens regler.

Stk. 2. Den, der er omfattet af reglerne i denne lov eller regler fastsat i medfør af denne lov, skal vederlagsfrit yde kontrolmyndigheden fornøden bistand i forbindelse med kontrol, undersøgelser, udtagning af prøver, kopiering og udlevering af skriftligt materiale og udskrifter af elektroniske data. Kontrolmyndigheden kan uden at betale vederlag medtage sådant materiale i forbindelse med kontrol mod kvittering.

Stk. 3. Kontrolmyndigheden kan uden at betale kompensation herfor forlange, at virksomheden skal indsende relevant materiale til brug for kontrol.

Stk. 4. Kontrolmyndigheden kan som led i løsningen af opgaver i henhold til denne lov eller regler fastsat i medfør af denne lov uden at betale vederlag medtage eller udtage prøver af gødning, jord, planter, planteprodukter og andre objekter mod kvittering.

Adgang uden retskendelse

§ 41. Kontrolmyndigheden har, hvis det skønnes nødvendigt, til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse adgang til offentlig og privat ejendom, lokaliteter, transportmidler, forretningsbøger, papirer m.v., herunder også materiale, der opbevares i elektronisk form, for at tilvejebringe oplysninger, der er nødvendige til brug for kontrol eller løsning af opgaver i henhold til denne lov eller regler fastsat i medfør af denne lov.

Stk. 2. Politiet yder om nødvendigt bistand til gennemførelse af kontrol efter stk. 1. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte nærmere regler herom.

Gebyr for omkostninger ved administration og kontrol

§ 42. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om gebyrer til hel eller delvis dækning af de kommunale myndigheders omkostninger ved administration og kontrol i forbindelse med loven, jf. § 34, stk. 2 og 3.

Stk. 2. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte nærmere regler herom, herunder om forfaldstid og den

praktiske fremgangsmåde for betaling af gebyr, om opkrævning og betaling af rente ved manglende betaling af gebyrer opkrævet i henhold til denne lov, rentesats, bagatelgrænse, mindsterentebeløb og andre omkostninger forbundet med den manglende betaling.

Offentliggørelse af kontroloplysninger

§ 43. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan med navns nævnelse offentliggøre resultater og art og omfang af sanktioner på grundlag af kontrol, som gennemføres i henhold til denne lov eller regler fastsat i medfør af denne lov. Ministeren kan fastsætte regler om offentliggørelsen, herunder om, at klage ikke har opsættende virkning på offentliggørelsen.

Stk. 2. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om, på hvilken måde og i hvilken form kontrolresultaterne skal gøres tilgængelige for offentligheden, herunder på hvilke betingelser pligten til at gøre kontrolresultater tilgængelige kan fraviges.

Stk. 3. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om formen for og omfanget af offentliggørelse, herunder om, at offentliggørelse kan ske elektronisk. Ministeren kan bestemme, at visse resultater ikke skal offentliggøres.

Stk. 4. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan bestemme, at offentliggørelse skal ske på grundlag af et elektronisk informationssystem vedrørende kontrolresultater.

Stk. 5. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan på ethvert tidspunkt, herunder periodisk, videregive såvel enkeltstående oplysninger som masseoplysninger fra informationssystemet til en ubestemt kreds af modtagere. Enhver har adgang til fra informationssystemet at få meddelt oplysninger, som har været offentliggjort. Adgangen omfatter såvel enkeltstående oplysninger som masseoplysninger.

Digital kommunikation

§ 44. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Natur og Dyrevelfærd om forhold omfattet af denne lov eller regler fastsat i medfør af denne lov skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og den til enhver tid gældende nationale e-id-løsning og lign.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

Stk. 4. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør heraf er et krav, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for natur og dyrevelfærd, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 5. Sådanne dokumenter si-destilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 5. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om opfyldelse af underskriftskravet i stk. 4.

Kapitel 7

Delegation og klage m.v.

§ 45. Medmindre andet er fastsat i denne lov eller i regler fastsat i medfør af §§ 46 eller 47, kan kontrolmyndighedernes afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler fastsat i medfør af denne lov påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de klagepunkter, der er anført i klagen.

Stk. 3. Når myndigheden videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, sender den samtidig en kopi af sin udtalelse til de i klagesagen involverede med en frist for at afgive bemærkninger til Miljø- og Fødevareklagenævnet på 3 uger fra modtagelsen.

Stk. 4. Myndighedens videresendelse af klage til og efterfølgende kommunikation om klagesagen med Miljø- og Fødevareklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 5. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 2, 1. pkt., og stk. 4 ikke anvendelse.

§ 46. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om, at afgørelser, der træffes efter regler fastsat i medfør af §§ 7-9, og som er af mindre betydning for beskyttelsen af natur, miljø og landskab, ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

§ 47. Henlægger ministeren for natur og dyrevelfærd sine beføjelser efter loven til en myndighed under ministeriet, kan ministeren fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at klage ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedens adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.

Stk. 2. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan efter forhandling med vedkommende minister eller vedkommende kommunale organisation henlægge sine beføjelser efter loven til andre offentlige myndigheder eller institutioner. Ministeren kan i forbindelse hermed fastsætte regler om adgangen til at klage over disse myndigheders eller institutioners

afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedens eller institutionens adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan ændre afgørelserne, uden at der foreligger klage. Ministeren bevarer sin fulde instruktionsbeføjelse.

§ 48. En klage over et forbud efter regler fastsat i medfør af § 9, 2. pkt., eller over en afgørelse efter § 30 har opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Stk. 2. En klage over et forbud efter regler fastsat i medfør af § 9, 2. pkt., som kommunalbestyrelsen har besluttet skal efterkommes straks, jf. § 32, har dog ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Stk. 3. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan beslutte, at en klage over et forbud efter regler fastsat i medfør af § 9, 2. pkt., skal have opsættende virkning, uanset at kommunalbestyrelsen har besluttet, at en klage ikke skal have opsættende virkning, jf. § 32, stk. 2.

§ 49. En afgørelse i en klagesag skal indeholde en frist for afgørelsens efterkommelse. Når der foreligger særlige forhold, kan det dog bestemmes, at afgørelsen skal efterkommes straks.

Kapitel 8

Kortværk m.v.

§ 50. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan udarbejde kortværk.

Stk. 2. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte nærmere regler om ajourføring af kortværk og om, hvilken dokumentation der skal foreligge, når en ajourføring ønskes foretaget, herunder fastsættelse af krav om foretagelse af prøveudtagning og analyser for egen regning.

Stk. 3. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om prøveudtagning, herunder at prøver skal udføres af akkrediterede laboratorier, om analysemetoder, om opbevaring af prøver og analyseresultater og om gyldighedsperioden for prøvetagnings- og analyseresultater.

Stk. 4. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om proceduren for ajourføring af kortværk, herunder at anmodning om ajourføring kun kan finde sted i bestemte perioder. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, i hvilke tilfælde ajourføring kan nægtes.

§ 51. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om, at kortværk, der henvises til i regler fastsat i medfør af denne lov, ikke kundgøres i Lovtidende.

Stk. 2. Ved udnyttelse af bemyndigelsen i stk. 1 fastsætter ministeren for natur og dyrevelfærd regler om, hvordan kortværket skal kundgøres, herunder om sikkerhed i forbindelse med kundgørelsen.

§ 52. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler, som fastlægger et nitrathandlingsprogram i overensstemmelse med artikel 5 i Rådets direktiv 91/676/EØF af

12. december 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget.

Stk. 2. Nitrathandlingsprogrammet og de heri fastsatte foranstaltninger gennemgås og revideres i fornødent omfang mindst hvert fjerde år.

Kapitel 9

Straf m.v.

§ 53. Medmindre strengere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der

- 1) overtræder § 12, stk. 2, § 15, stk. 2, § 16, stk. 1 eller 2, § 18, stk. 1-4, § 20, § 25, stk. 1 eller 2, eller § 28 eller forbud meddelt efter § 26, stk. 1, nr. 1,
- 2) undlader at efterkomme påbud meddelt efter § 26, stk. 1, nr. 2, § 29, 2. pkt., eller § 31, stk. 1,
- 3) forsætligt borttager, forvansker eller beskadiger afmærkninger, som foretages i forbindelse med arbejder og undersøgelser efter § 26, stk. 1, nr. 3, eller §§ 27, 28 og 30,
- 4) fjerner eller ændrer udstyr, som kontrolmyndigheden har anbragt i medfør af en afgørelse efter § 30,
- 5) undlader at afgive prøver eller oplysninger efter § 29, 1. pkt.,
- 6) undlader at afgive oplysninger eller stille bistand til rådighed efter § 40 eller
- 7) modvirker myndighedens adgang efter § 41.

Stk. 2. Såfremt det drejer sig om de i §§ 26, 28 og 29 nævnte forhold, kan straffen stige til fængsel i indtil 2 år, hvis overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, og hvis der ved overtrædelsen er

- 1) voldt skade eller fremkaldt fare for skade på natur, dyr, planter eller mennesker eller de øvrige interesser, som loven tilsigter at beskytte, herunder luft, vand og jord, eller
- 2) opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel af et betydeligt omfang for den pågældende selv eller andre, herunder ved besparelser.

Stk. 3. I forskrifter, der udstedes i medfør af loven, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne. Det kan endvidere fastsættes, at straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år for overtrædelse af regler fastsat i medfør af §§ 7-9 og 33, hvis overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, og hvis der ved overtrædelsen er

- 1) voldt skade eller fremkaldt fare for skade på natur, dyr, planter eller mennesker eller de øvrige interesser, som loven tilsigter at beskytte, herunder luft, vand og jord, eller
- 2) opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel af et betydeligt omfang for den pågældende selv eller andre, herunder ved besparelser.

Stk. 4. Forældelsesfristen for strafansvaret er 5 år for overtrædelse af lovens bestemmelser eller regler udstedt i medfør af loven.

Stk. 5. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Administrative bødeforelæg

§ 54. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om, at ministeren for natur og dyrevelfærd eller den, ministeren bemyndiger hertil, i nærmere angivne sager om overtrædelser af denne lov og regler fastsat i medfør af denne lov, der ikke skønnes at medføre højere straf end bøde, i et bødeforelæg kan tilkendegive, at sagen kan afgøres uden retssag, hvis den, der har begået overtrædelsen, erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden en nærmere angiven frist at betale en bøde som angivet i bødeforelægget.

Stk. 2. Retsplejelovens regler om krav til indholdet af et anklageskrift og om, at en sigtet ikke er forpligtet til at udtale sig, finder tilsvarende anvendelse på sådanne bødeforelæg.

Stk. 3. Vedtages bøden, bortfalder videre forfølgning.

Andre følger af overtrædelser end straf

§ 55. Den, der straffes med bøde for overtrædelse af regler fastsat i medfør af § 6, skal, hvor overtrædelsen medfører en negativ effekt på klimaet eller miljøet, i en efterfølgende planperiode iværksætte tilstrækkelige foranstaltninger til at udligne denne.

Stk. 2. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte nærmere regler herom, herunder hvordan den negative effekt opgøres.

§ 56. Følgende personer og selskaber m.v. skal indberettes til det register, der er oprettet i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 40 b:

- 1) Personer, der er dømt efter straffelovens § 196.
- 2) Personer og selskaber m.v., der er straffet efter bestemmelser fastsat i medfør af § 53, stk. 3, 2. pkt., i regler, der er udstedt med hjemmel i §§ 7-9 eller 33, såfremt der er fastsat frihedsstraf eller bøde på 10.000 kr. eller derover, og såfremt der ikke er forløbet mere end 10 år fra den strafbare handling.
- 3) Personer og selskaber m.v., der har gæld på 100.000 kr. eller derover til det offentlige for selvhjælpshandlinger foretaget af kontrolmyndigheden i medfør af §§ 26, 27 eller 30, såfremt denne gæld er vedgået eller fastslået ved en domstol. Det er endvidere en betingelse, at gælden er forfalden og ikke er omfattet af en overholdt aftale om henstand eller afdragsvis betaling, og at der er fremsendt to rykkere til skyldneren.

Stk. 2. I sager, der afsluttes ved dom, og i sager, der afgøres endeligt ved anklagemyndigheden med bøvedtagelse, foretager anklagemyndigheden indberetning til registeret. I sager om gæld til det offentlige for selvhjælpshandlinger foretager den pågældende kontrolmyndighed indberetning til registeret.

Stk. 3. Der gives meddelelse til den pågældende person eller det pågældende selskab m.v. om registrering, inden registreringen finder sted.

Kapitel 10

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 57. Loven træder i kraft den 1. januar 2027.

Stk. 2. Lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag, jf. lovbekendtgørelse nr. 1053 af 21. august 2025, ophæves.

Stk. 3. Loven finder ikke anvendelse på forhold, der vedrører planperioden 2019-2020 til og med planperioden 2026-2027, som denne er defineret i § 10 i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag, jf. lovbekendtgørelse nr. 1053 af 21. august 2025. For sådanne forhold finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 4. Regler udstedt i medfør af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag, jf. lovbekendtgørelse nr. 1053 af 21. august 2025, forbliver i kraft, indtil de ophæves. Regler om straf for overtrædelse af regler, der er fastsat i de pågældende forskrifter, forbliver i kraft, indtil forskriften ophæves.

Stk. 5. Regler udstedt i medfør af de bestemmelser i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1065 af 21. august 2025, der ophæves ved § 58, nr. 6, 11, 13 og 19, i denne lov, forbliver i kraft, indtil de afløses af regler udstedt i medfør af denne lovs §§ 7-9, 42, 44 og 54. Regler om straf for overtrædelse af regler, der er fastsat i de pågældende forskrifter, forbliver i kraft, indtil forskriften erstattes af regler fastsat i medfør af denne lov.

Stk. 6. Virksomheder, der er registreret i Register for Gødningsregnskab efter § 5 i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag, jf. lovbekendtgørelse nr. 1053 af 21. august 2025, på tidspunktet for lovens ophævelse, jf. stk. 2, og som fortsat skal eller ønsker at være registreret i Register for Udlednings- og Gødningsregnskaber, jf. denne lovs § 12, stk. 2 og 4, forbliver registrerede.

Stk. 7. Virksomheder, der er registreret i Leverandørregister for gødningsleverancer efter § 36 i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag, jf. lovbekendtgørelse nr. 1053 af 21. august 2025, på tidspunktet for lovens ophævelse, jf. stk. 2, forbliver registrerede.

Stk. 8. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om kvælstofprognosen for planperioden 2026-2027, som denne er defineret i § 10 i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag, jf. lovbekendtgørelse nr. 1053 af 21. august 2025.

Stk. 9. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om opgørelse af virksomheders primolager af kvælstof og fosfor i materiale med gødningsværdi for den planperiode, som starter den 1. januar 2027. Ministeren kan fastsætte regler om udarbejdelse, indhold, form, indberetning, frister og dokumentation.

Kapitel 11

Ændringer i anden lovgivning

§ 58. I lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1065 af 21. august 2025, foretages følgende ændringer:

1. Lovens *titel* affattes således:

»Lov om husdyrbrug m.v.«

2. I § 1, stk. 1, udgår »og anvendelsen af gødning«.

3. I § 1, stk. 2, nr. 1, ændres »produktion, opbevaring og anvendelse af husdyrgødning m.v.« til: »produktion og opbevaring af husdyrgødning m.v.«.

4. I § 2, stk. 2, ændres »lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag« til: »gødskningsloven«.

5. I § 3, stk. 1, nr. 5, ændres »husdyranlæg, gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg eller arealer, der modtager gødning« til: »husdyranlæg eller gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg«.

6. Kapitel 1 a ophæves.

7. I § 34, stk. 4, § 40, stk. 4, § 41, stk. 4 og 5, § 54, stk. 2 og 3, § 72, stk. 2, 1. pkt., og § 84, stk. 5, ændres »Ministeren« til: »Ministeren for natur og dyrevelfærd«.

8. § 44, stk. 2, ophæves.

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 2-4.

9. I § 44, stk. 5, der bliver stk. 4, ændres »stk. 3« til: »stk. 2«.

10. I § 54 h, stk. 3, ændres »Ministeren« til: »Miljøministeren«.

11. § 69 b og § 72, stk. 1, 2. pkt., ophæves.

12. I § 72, stk. 1, 3. pkt., der bliver 2. pkt., udgår »endvidere«.

13. § 73 ophæves.

14. I § 80, stk. 1-3, udgår »5 c.«.

15. I § 84, stk. 2, ændres »Ministerens« til: »Ministeren for natur og dyrevelfærds«.

16. I § 85, stk. 2-4, ændres »ministerens« til: »ministeren for natur og dyrevelfærds«.

17. I § 95, stk. 1, nr. 2, *litra a*, ændres »heraf,« til: »heraf eller bestemmelser i gødskningsloven eller forskrifter udstedt i medfør heraf,«.

18. § 95, stk. 1, nr. 2, *litra b*, affattes således:

»b) undladt at efterkomme forbud eller påbud, som er udstedt med hjemmel i denne lov eller forskrifter udstedt i medfør heraf eller med hjemmel i miljøbeskyttelsesloven eller forskrifter udstedt i medfør heraf eller med hjemmel i gødskningsloven eller forskrifter udstedt i medfør heraf eller«.

19. § 97 a ophæves.

§ 59. I lov om afgift af kvælstof indeholdt i gødninger m.m., jf. lovbekendtgørelse nr. 344 af 1. april 2025, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag« til: »gødskningsloven«.

2. To steder i § 10, stk. 4, ændres »1. august« til: »1. januar«.

§ 60. I lov om vandplanlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 126 af 26. januar 2017, foretages følgende ændring:

1. Efter § 35 indsættes i *kapitel 11*:

»§ 35 a. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om, at kortværk, der henvises til i regler fastsat i medfør af denne lov, ikke kundgøres i Lovtidende.

Stk. 2. Ved udnyttelse af bemyndigelsen i stk. 1 fastsætter ministeren for natur og dyrevelfærd regler om, hvordan kortværket skal kundgøres, herunder om sikkerhed i forbindelse med kundgørelsen.«

§ 61. I miljømålsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 692 af 26. maj 2023, som ændret ved § 2 i lov 695 af 20. juni 2025, foretages følgende ændring:

1. Efter § 47 indsættes:

»§ 47 a. Ministeren for natur og dyrevelfærd kan fastsætte regler om, at kortværk, der henvises til i regler fastsat i medfør af denne lov, ikke kundgøres i Lovtidende.

Stk. 2. Ved udnyttelse af bemyndigelsen i stk. 1 fastsætter ministeren for natur og dyrevelfærd regler om, hvordan kortværket skal kundgøres, herunder om sikkerhed i forbindelse med kundgørelsen.«

§ 62. I lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som ændret bl.a. ved § 31 i lov nr. 407 af 25. april 2023 og senest ved § 1 i lov nr. 640 af 11. juni 2024, foretages følgende ændring:

1. § 19, nr. 9, ophæves.

Nr. 10 bliver herefter nr. 9.

§ 63. I miljøskadeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 923 af 18. juni 2024, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, nr. 12, udgår »og anvendelse af gødning«.

2. I § 2, nr. 14, ændres »havne eller« til: »havne,«.

3. I § 2, nr. 15, ændres »kystbeskyttelse.« til: »kystbeskyttelse eller«.

4. I § 2 indsættes som nr. 16:

»16) regler fastsat efter gødskningsloven.«

5. I § 47, stk. 1-3 og 5, udgår »og anvendelse af gødning«.

6. I § 47, stk. 1 og 2, ændres »vandløb og« til: »vandløb,«, og efter »råstoffer« indsættes: »og regler fastsat i medfør af gødskningsloven«.

7. I § 47, stk. 3, ændres »m.v. og« til: »m.v.,«, og efter »genteknologi« indsættes: »og regler fastsat i medfør af gødskningsloven«.

8. I § 47, stk. 5, ændres »vandløb og« til: »vandløb,«, og »råstoffer« ændres til: »råstoffer og regler fastsat i medfør af gødskningsloven«.

§ 64. I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1742 af 22. december 2025, som ændret bl.a. ved § 1 i lov nr. 898 af 21. juni 2022, lov nr. 1683 af 30. december 2024 og § 5 i lov nr. 1761 af 29. december 2025 og senest ved § 3 i lov nr. 355 af 3. marts 2026, foretages følgende ændring:

1. Overalt i loven udgår »og anvendelse af gødning«.

§ 65. I lov nr. 407 af 25. april 2023 om administration af den fælles landbrugspolitik m.v. foretages følgende ændring:

1. Efter § 7 indsættes i *kapitel 3*:

»§ 7 a. Ministeren for natur og dyrevelfærd eller kommunalbestyrelsen kan ekspropriere landbrugsarealer, hvis det er af væsentlig betydning at råde over disse arealer for at gennemføre foranstaltninger, som iværksættes for at forbedre klimaet til opfyldelse af bindende målsætninger i lov om klima.

Stk. 2. Stk. 1 kan ikke anvendes til at fremme statslig skovtilplantning.

Stk. 3. Ved ekspropriationen efter stk. 1 kan der

- 1) erhverves ejendomsret til landbrugsarealer,
- 2) pålægges indskrænkninger i ejernes rådighed eller erhverves ret til at udøve en særlig råden over landbrugsarealer eller
- 3) foretages begrænsninger i brugsrettigheder, servitutrettigheder og andre rettigheder over landbrugsarealer.

Stk. 4. Ved ekspropriation til erhvervelse af ejendomsret bortfalder alle rettigheder til det eksproprierede, medmindre andet bestemmes i det enkelte tilfælde.

Stk. 5. Stiftes der ved ekspropriation rettigheder som nævnt i stk. 3, nr. 2, skal disse respekteres af andre rettighedshavere, medmindre andet bestemmes i det enkelte tilfælde.

§ 7 b. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om fremgangsmåden ved ekspropriation efter § 7 a, herunder om sagens behandling og om erstatningens fastsættelse og udbetaling.«

Kapitel 12

Territorial gyldighed

§ 66. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.